

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра фінансів

**РЕФЕРАТ
КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ**
на здобуття освітнього ступеня бакалавр
зі спеціальності 6.07072 «Фінанси, банківська справа та страхування»
на тему: «Оподаткування малого підприємництва в Україні»

Виконавець:

студентка 4 курсу факультету фінансів і
банківської справи

Кононенко Юлія Сергіївна

Науковий керівник:

к.е.н., доцентка

Дубовик Ольга Юхимівна

Одеса 2022

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність тем. Проведені реформи в сфері оподаткування суб'єктів альтернативних податкових режимів припускають вирішення безлічі нових питань, що носять як комплексний, так і більш детальний характер, але, тим не менш, вони недостатні. Потрібно продовження наукових досліджень щодо кожного виду спеціальних податкових режимів з метою їх доопрацювання та вдосконалення. Природно, для правильного і обґрунтованого використання спеціальних податкових режимів потрібен розвиток теоретичних основ цього інструменту податкової політики країни, а також розробка і вдосконалення механізму їх роботи, що враховує особливості податкової системи і результати накопиченого досвіду в ринкових умовах господарювання.

Метою кваліфікаційної роботи є дослідження теоретичних засад та аналіз застосування податкових режимів в Україні та закордоном.

Об'єктом дослідження є система оподаткування малого підприємництва в Україні.

Предметом дослідження виступають проблеми оподаткування малого підприємництва в умовах проведених в Україні соціально-економічних перетворень.

Відповідно до поставленої мети у роботі передбачено вирішити такі теоретичні та практичні **завдання**:

- визначити економічну суть малого підприємництва;
- визначити критерії визначення малого підприємництва;
- охарактеризувати чинне податкове законодавства з питань оподаткування малого підприємництва
- здійснити аналіз формування доходів бюджету за рахунок податкових надходжень
- здійснити аналіз оподаткування підприємств за спрощеною та загальною системою в Одеській області
- дослідити іноземний досвід оподаткування малого підприємництва
- розробити напрямки вдосконалення оподаткування малого бізнесу.

Методологічною основою дослідження є діалектичний метод пізнання, інші загальнонаукові методи і прийоми, використання яких дозволило здійснити комплексне дослідження й вирішити науково-прикладні завдання. Зокрема, це методи узагальнення, порівняння, табличний, графічний та інші, використання яких зумовлено метою та завданнями дослідження.

Інформаційно-емпіричною базою дослідження послужили статистичні дані Державної казначейської служби України, Державного комітету статистики України, фінансового порталу Міністерства фінансів України, Державної податкової служби України тощо.

Обсяг і структура роботи. Бакалаврська робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел (54) та містить 13 таблиць і 6 рисунків. Основний текст бакалаврського дослідження викладено на 65 сторінках.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ РОБОТИ

У першому розділі *«Роль малого бізнесу в ринковій економіці»* досліджена економічна суть малого підприємництва, визначено критерії малого підприємництва та дана характеристика чинного податкового законодавства з оподаткування малого підприємництва.

У другому розділі *«Дослідження діючої системи оподаткування малого підприємництва в Україні»* досліджено формування доходів бюджету за рахунок податкових надходжень, проаналізовано оподаткування підприємств за спрощеною та загальною системою в Одеській області, проведено моніторинг податкового навантаження по малому підприємству.

У третьому розділі *«Проблеми оподаткування малого бізнесу в Україні та шляхи їх вирішення»* досліджено іноземний досвід оподаткування малого підприємництва, запропоновано напрямки вдосконалення оподаткування малого бізнесу в Україні.

ВИСНОВКИ

Мале підприємництво - це самостійна, систематична на власний ризик діяльність з виробництва продукції, виконання робіт, надання послуг з метою отримання прибутку, що здійснюється фізичними та юридичними особами, зареєстрованими як суб'єкти підприємницької діяльності в порядку, встановленому законодавством. Мале підприємництво характеризується чисельністю працюючих за звітний рік, яка не перевищує 50 осіб обсяг валового доходу від реалізації продукції (робіт, послуг) не більше сімдесяти мільйонів гривень.

Нормативно-правове поле регулювання діяльності малих вітчизняних підприємств характеризується високим рівнем неузгодженості різних законодавчих актів, що перешкоджає ефективному функціонуванню даних учасників ринкових відносин. Слід також зазначити, що податкове законодавство суттєво обмежує можливості малих підприємств розширювати свою діяльність, а отже, не сприяє повному обсязі розвитку цього сектору української економіки.

Основними недоліками податкової політики в Україні є: нестабільність та несумісність податкового законодавства; нерівномірний розподіл податкового навантаження на фізичних та юридичних осіб; нераціональна система податкових пільг та звільнень; недостатня фіскальна ефективність податкової системи; складність системи адміністрування податків.

Основною тенденцією розвитку оподаткування малого бізнесу в економічно розвинених країнах можна вважати прагнення до його максимальної раціоналізації, спрощення, відходу від складних і трудомістких для розробки і впровадження податкових схем.

Визнаючи необхідність посилення державного регулювання економіки України, важливо не повторювати помилки планового господарства, в якому довго і безуспішно намагалися позбутися від незліченних індивідуальних і диференційованих галузевих нормативів розподілу фінансових ресурсів.

Податкову політику слід якомога менше використовувати для досягнення будь-яких особливих цілей, як правило, котрих лобіюють добре забезпеченими групами інтересів, крім тих досить очевидних випадків, коли новостворені ринкові інститути не можуть забезпечити ефективно і соціально справедливе вирішення поставлених перед країною стратегічних завдань. Тому, поряд з принципом адміністративної простоти і первинності бухгалтерського обліку, пріоритет повинен бути відданий принципам політичної відповідальності і нейтральності.

Пропозиції

1. В сфері податкової політики надзвичайно перспективним виглядає застосування мікросимуляційних моделей податків як ефективного аналітичного інструменту оцінки фіскальних і регулятивних наслідків при зміні елементів податку, фіскальної ефективності податку, підтримки реалізації ризикоорієнтованого підходу адміністрування.

2. Перспективними напрямками вдосконалення правового регулювання оподаткування суб'єктів електронного бізнесу є: створення міжнародної кодової бази даних відповідних суб'єктів електронної діяльності, врегулювання питання отримання доступу контролюючими органами до необхідної інформації і створення ефективних організаційно-правових механізмів та розробка нормативно-правової бази у сфері надання електронних послуг (щодо понятійного апарату електронного бізнесу, правового режиму суб'єктів електронної комерції (провайдерів, постачальників тощо), визначення відповідальності за правопорушення, допущені у процесі діяльності.

3. Формування ефективної податкової системи і політика її реалізації - важлива економічна проблема загальнодержавного значення разом з реформою податкового законодавства, потрібно провести і глибоку реформу фіскальної служби, яка повинна торкнутися не тільки податкових органів, але, фактично, і все суспільство. Необхідно домогтися, щоб держава, підприємці, громадяни стали не противниками, а партнерами в податковій діяльності. При цьому ступінь готовності громадян до добровільного та свідомого виконання податкового законодавства безпосередньо пов'язана з тим, наскільки неупередженою, ефективною і дієвою суспільство вважає фіскальну службу.